

UTVALGETS MANDAT

- Mål og prinsipper for skattesystemet
- Vurdere muligheten for å redusere satsforskjellene og oppheve delingsmodellen
- Er skattesystemet tilpasset økt internasjonalisering?
- Formuesskattens rolle
- Stabilitet og forutsigbarhet
- Provenyramme: 8-10 mrd., i tillegg provenynøytralt alternativ

SKATTESYSTEMETS ROLLE

- Skaffe staten tilstrekkelig inntekter
- Motivere til arbeid og verdiskaping
- Bidra til at ressursene brukes der de kaster mest av seg
- Bidra til omfordeling av inntekt

SKATTESYSTEMET BØR BYGGE PÅ GJENNOMGÅENDE PRINSIPPER

- Brede skattegrunnlag og lave satser
- Nøytralitet og symmetri
- Skattegrunnlag skal reflektere faktisk avkastning av arbeid og kapital
- Fordelingshensyn ivaretas gjennom bunnfradrag og progressivitet i personbeskatningen

STABILITET OG FORUTSIGBARHET

- Et skattesystem basert på gjennomgående prinsipper en forutsetning
- Prinsipper og grunnleggende hensyn bør tre klarere frem i lov og stortingsvedtak
- Flytting av detaljert regelverk fra lov til forskrift
- Vurdere økt delegering til direktoratene
- Regjeringen legger frem retningslinjer for skattepolitikken de neste 3-4 årene, for eksempel som en del av RNB
- Uavhengig skatteråd

NÆRINGSBESKATNINGEN

Prinsipper

- Beskatning uafhængig af investeringsvalg, finansieringsmåte og virksomhedsform
- En bør møde økt mobilitet med lave skattesatser på overskudd
- En bør unngå særordninger for enkelte næringer eller investeringer

Utvalgets forslag

- Lettelser i fastsettelsen av alminnelig inntekt
- Skattefradraget for FoU gjøres om til en utgiftsbasert ordning
- Utvide kreditregler for beskatning av utbytte fra utenlandske til norske selskaper
- Endringer i reglene for skattlegging av fusjoner/fisjoner over landegrensene
- En del mindre særordninger i skattleggingen av jordbruk oppheves (ikke inntektsfradraget)
- Særordningene for skogbruket oppheves

Fortsatt 28 pst. skatt på alminnelig inntekt

- Reduserte selskapsskattesatser internasjonalt
- Nøytralitetshensyn (brede skattegrunnlag og lav sats)
- Et stabilt element i skattesystemet
- Lite proveny dersom en skal kompensere lave og middels personinntekter

GRUNNLEGGENDE SVAKHETER VED DELINGSMODELLEN

- Krever skille mellom aktivt og passivt eierskap
- Tåler ikke stor satsforskjell – vanskelig å forene med mål om omfordeling
- Tilpasninger for å unngå deling
- Press for endringer - lite stabilt element i skattesystemet

AKSJONÆRMODELLEN

- Aksjeinntekt (utbytte og gevinst) til personer over alternativavkastning beskattes likt som alminnelig inntekt
 - Delingsmodellen kan oppheves for aksjeselskaper. Bør vurdere tilsvarende uttaksbeskatning for personlige næringsdrivende
 - Alternativavkastningen (skjermingsfradraget) beregnes ut fra aksjens kostpris tillagt ev. tidligere ubenyttede skjermingsfradrag
 - Krever registrering av kostpris og ubenyttede skjermingsfradrag
-
- ⇒ Nøytral i forhold til investeringer og finansieringsformer
 - ⇒ Symmetrisk behandling av avkastning over og under alternativavkastningen
 - ⇒ Staten deler investeringsrisikoen med aksjonærene
 - ⇒ Vil trolig ikke virke negativt på viljen til privat risikotaking

PERSONBESKATNINGEN

Prinsipper

- Fradrag for annet enn utgifter til inntekts erverv bør begrenses
- Sosialt begrunnede støtteordninger bør holdes utenfor skattesystemet
- Alle former for avlønning bør skattlegges likt – også naturalytelser

Utvalgets forslag

- Oppheve BSU, sjømanns- og fiskerfradraget, fradrag for gaver til frivillige organisasjoner og fagforeningskontingent
- Stramme inn fradrag for daglig arbeidsreise og skattereglene for pendlere (begge ordningene bør oppheves på sikt)
- Erstatte særfradragene for store sykdomsutgifter, pass og stell av barn og forsørgelse med økt barnetrygd, økte bunnfradrag og/eller utgiftsordninger

Lønns- og pensjonsinntekter

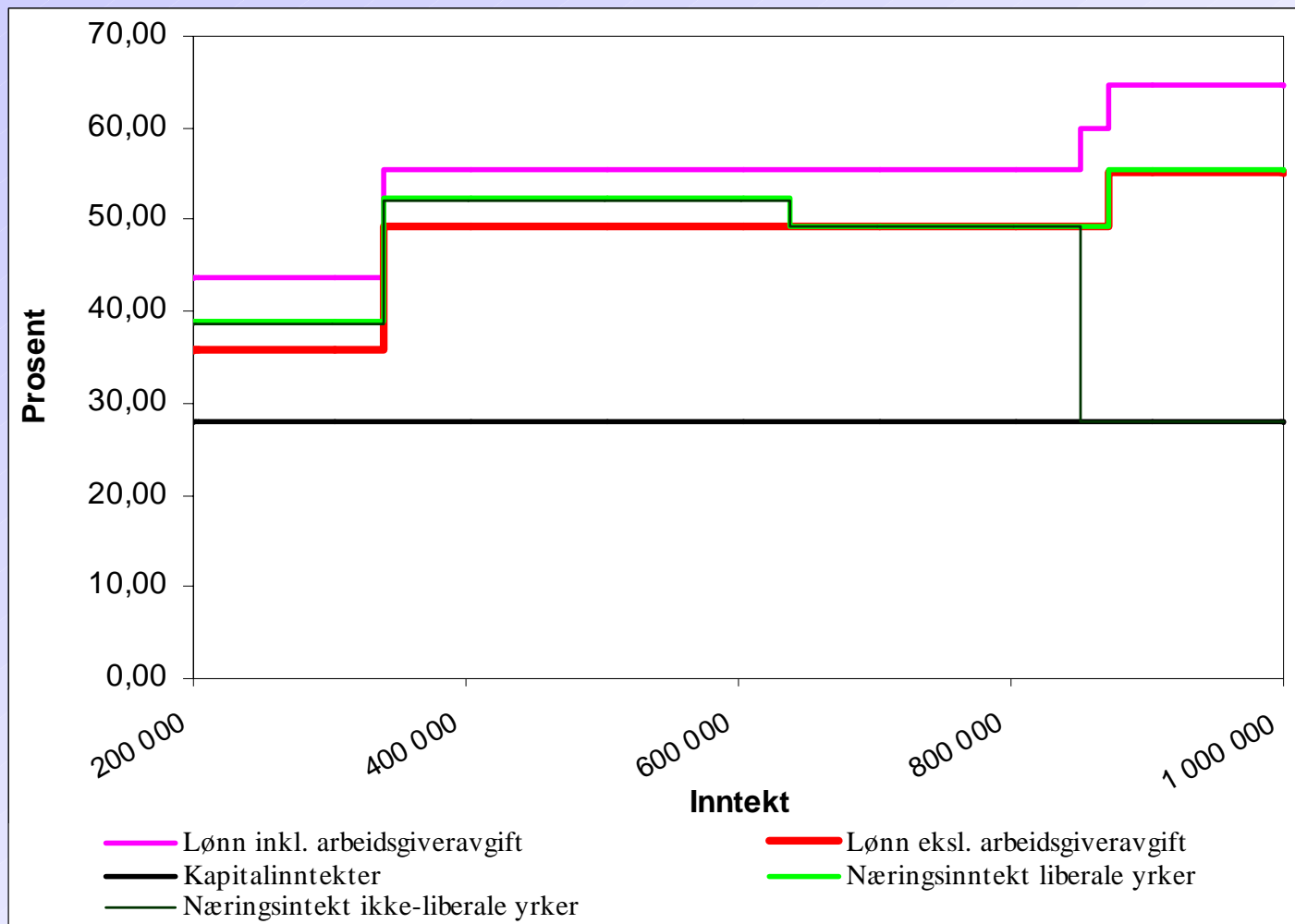
- Redusert toppskatt til 7 pst. i trinn 1 og 12 pst. i trinn 2
 - Fjerne ekstra arbeidsgiveravgift på høy lønn
 - Redusert skatt og forenklet fradragstruktur for lave lønnsinntekter
 - Endringer i skattebegrensningsregelen
 - Fjerne særfradraget for alder og uførhet
- ⇒ Reduserer marginalsattesatsene
- ⇒ Styrker arbeidstilbudet gjennom å gjøre (lav) arbeidsinntekt mer lønnsomt enn trygd
- ⇒ Forenkling

UTVALGETS FORSLAG LØSER DELINGSPROBLEMET

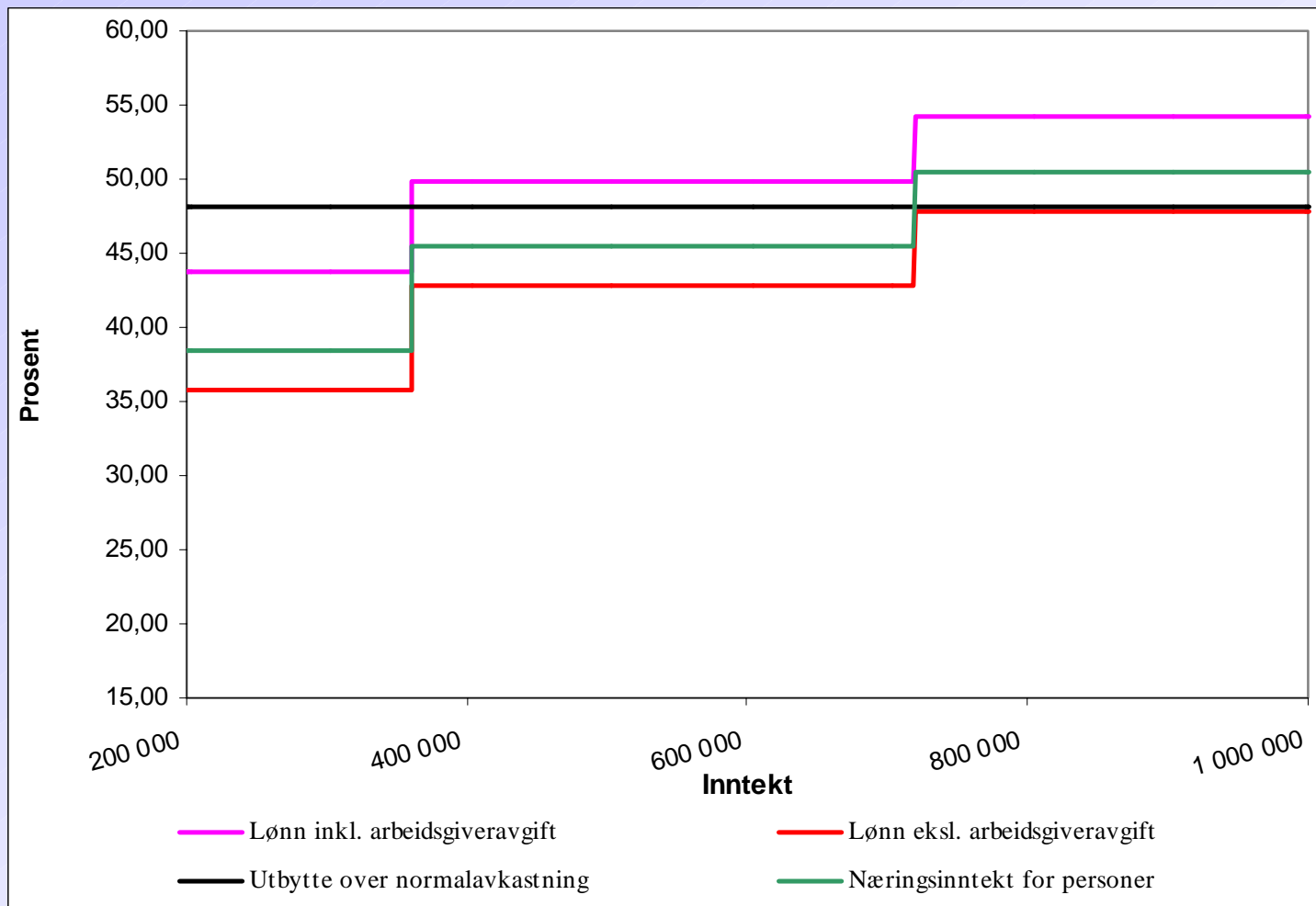
- Høyeste marginalsatter blir

Lønn inkl. arbeidsgiveravgift	54,3 pst
Beregnet personinntekt	50,4 pst.
Aksjeinntekt	48,16 pst.
- Marginalsatten på lønn i trinn 1 blir litt under 50 pst. med arbeidsgiveravgift
- Tilnærming av marginale skattesatser reduserer motivene til å ta ut utbytte fremfor lønn
- Gir ikke formell likebehandling av arbeidsinntekter

Marginalskattesatser med dagens regler

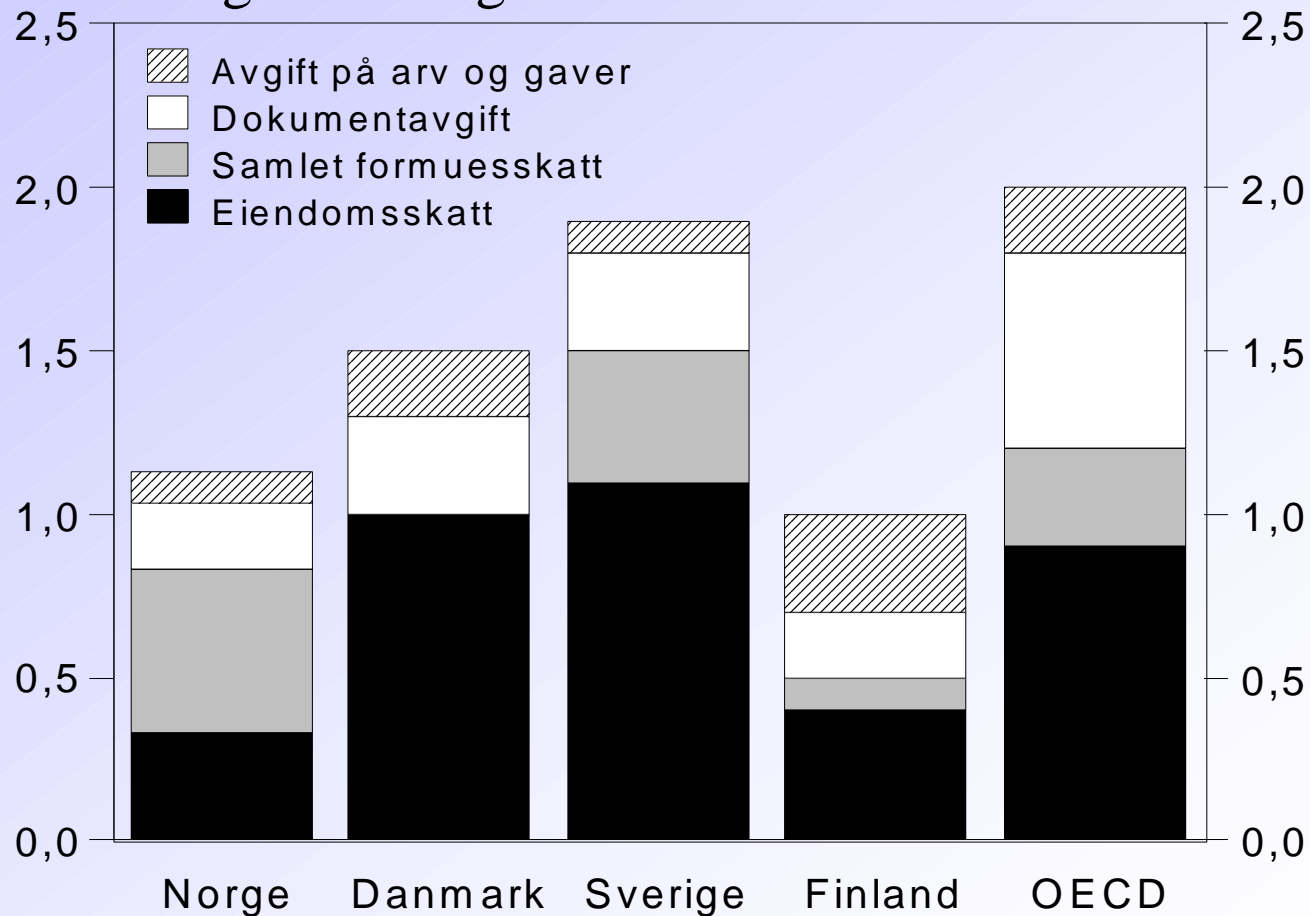
Tilnærming marginale skattesatser lønn og utbytte

BESKATNING AV FORMUE, EIENDOM OG ARV

- Gradvis avvikling av formuesskatten finansieres med økt skatt på eiendom og eventuelt arv
- Bringer Norge mer på linje med andre OECD-land
- På kort sikt drøy halvering av formuesskatten og 2 mrd. kroner i økt fordelsbeskatning av egen bolig
- Obligatorisk eiendomsskatt et alternativ til fordelsbeskatningen

Samlet formuesskatt, eiendomsskatt, dokument- og arveavgift som andel av BNP

AVGIFTER

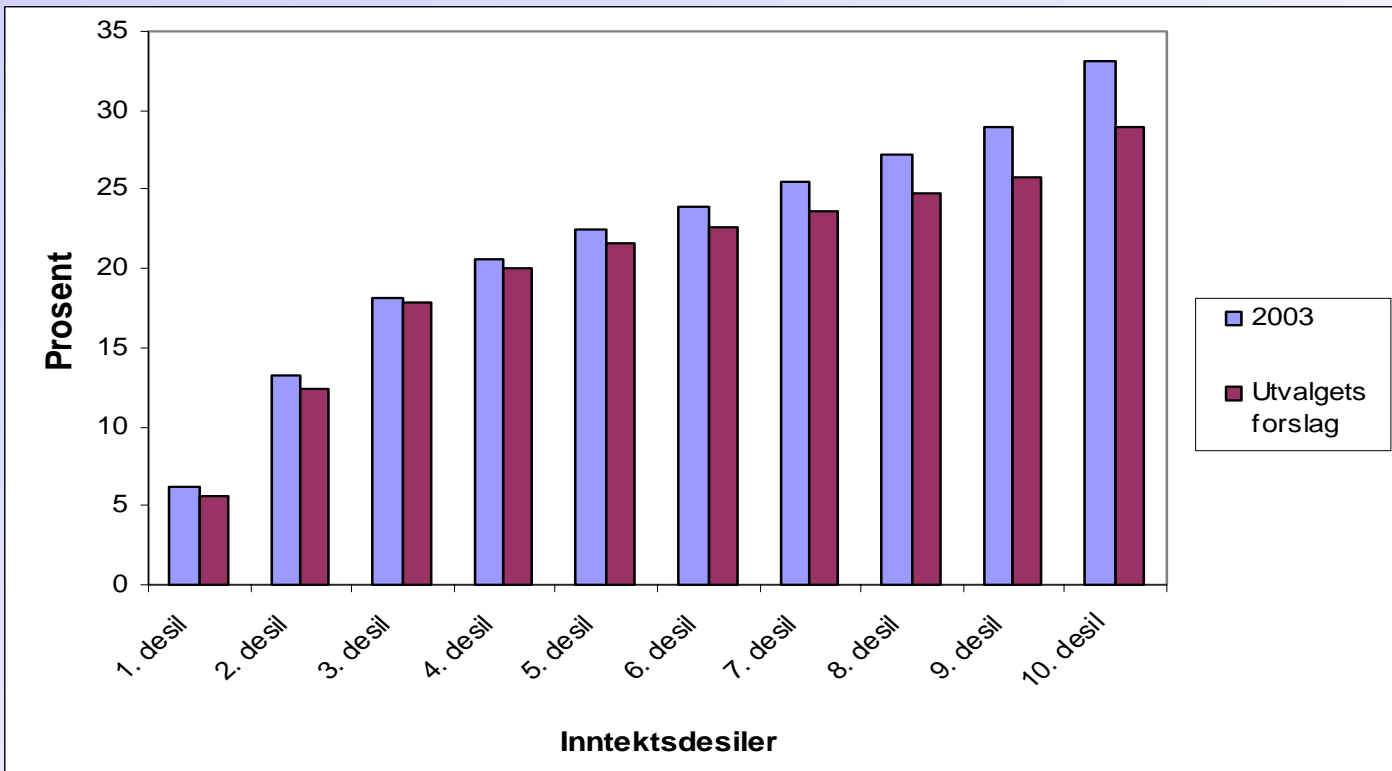
- Nullsatser i merverdiavgiftssystemet oppheves
- På sikt bør merverdiavgiften utvides til en felles sats for alle varer og tjenester
- All gjenværende industitoll oppheves
- Tollsatsene på landbruksvarer bør vurderes

PROVENYVIRKNINGER AV UTVALGETS FORSLAG

Mill. kroner, negative tall = lettelser

Oppheve ekstra arbeidsgiveravgift over 16G	- 850
Redusert toppskatt og endret trygdeavgift for næringsinntekt	- 8 400
Forenklet fradragstruktur for lavinntektsgrupper og pensjonister	- 6 200
Innstramminger i skattegrunnlaget for personer	3 160
Endringer i sosialt begrunnede fradrag	1 000
Økt skatt på aksjeinntekter over alternativavkastning	2 000
Innstramminger i delingsmodellen	350
Endringer i skatt på alm. inntekt og kreditregler	- 1 000
Innstramminger i inntektsskattegrunnlaget for primærnæringene	150
Formuesskatt	- 4 700
Fast eiendom	2 000
Indirekte skatter	2 500
Sum	- 10 000

FORDELINGSVIRKNINGER AV UTVALGETS FORSLAG

- Økt vekt på horisontal fordeling (mer lik skatt på samme inntektsnivå)
- Sterkt progressivitet i lønnsbeskatningen har ikke virket etter intensjonen (overveltning i lønn før skatt, tilpasninger)
- Personene med høyest bruttoinntekt har høyest andel kapitalinntekter
- Reduserte tilpasninger motvirker de umiddelbare fordelingsvirkningene av redusert skatt på høye lønnsinntekter

PROVENYNØYTRALT ALTERNATIV

- Uvalget presenterer to provenynøytrale alternativer
- Vanskelig å løse alle problemene i mandatet uten å redusere skattenivået
- Må prioritere: Mindre vekt på lettelser i formuesskatten eller akseptere store satsforskjeller
- Må uansett redusere skattelettelsene i personbeskatningen

OPPSUMMERING

- Gjennomgående prinsipper (næringsnøytralitet)
- Bedre utnyttelse av samfunnets ressurser
- Mulig å oppheve delingsmodellen som følge av en tilnærming av marginalsattesatsene på lønn og utbytte
- Skattesystemet bedre tilpasset økt internasjonalisering
- Økt horisontal likhet
- Alle inntektsgrupper får skattelette, lettelser på 6,2 mrd. kroner for lavinntektsgrupper